

**ÖZEL EĞİTİME İHTİYACI OLAN BİREYLER İÇİN
(37-78 AY)
OKUL ÖNCESİ ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETİM PROGRAMI
DEĞERLENDİRME KİTAPÇIĞI**

Koordinatör

Prof. Dr. İbrahim Halil DİKEN

BİLİŞSEL GELİŞİM ALANI

Doç. Dr. Hatice BAKKALOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Meral Çilem ÖKCÜN AKÇAMUŞ
Emel ERGİN

**ALICI DİL GELİŞİM ALANI &
İFADE EDİCİ DİL GELİŞİM ALANI**

Doç. Dr. Özlem DİKEN
Doç. Dr. Hasan GÜRGÜR
Zülfiye GÖL

**KABA MOTOR GELİŞİM ALANI &
İNCE MOTOR GELİŞİM ALANI**

Doç. Dr. Mehmet YANARDAĞ
Öğr. Gör. Ali KAYMAK
Oğuzhan DALLI

**SOSYAL-DUYGUSAL
GELİŞİM ALANI**

Dr. Öğr. Üyesi Avşar ARDIÇ
Elif ERKOCA AKKÖSE

**UYUMSAL BECERİLER
GELİŞİM ALANI**

Dr. Öğr. Üyesi Veysel AKSOY
Çağrı GİRAY
Doğan IŞIKLAR

Çocuk Gelişim Uzmanları

Prof. Dr. Arzu YÜKSELEN
Öğr. Gör. Dr. Semra ŞAHİN

Dil Uzmanı

Afife Nurten AYTAÇ

Görsel Tasarım ve Resimleme

Sabri AKKERMAN

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif ERSOY

ANDIMIZ

Türküm, doğuyum, çalışkanım.

İlkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak; yurdumu, milletimi
özümde çok sevmektir.

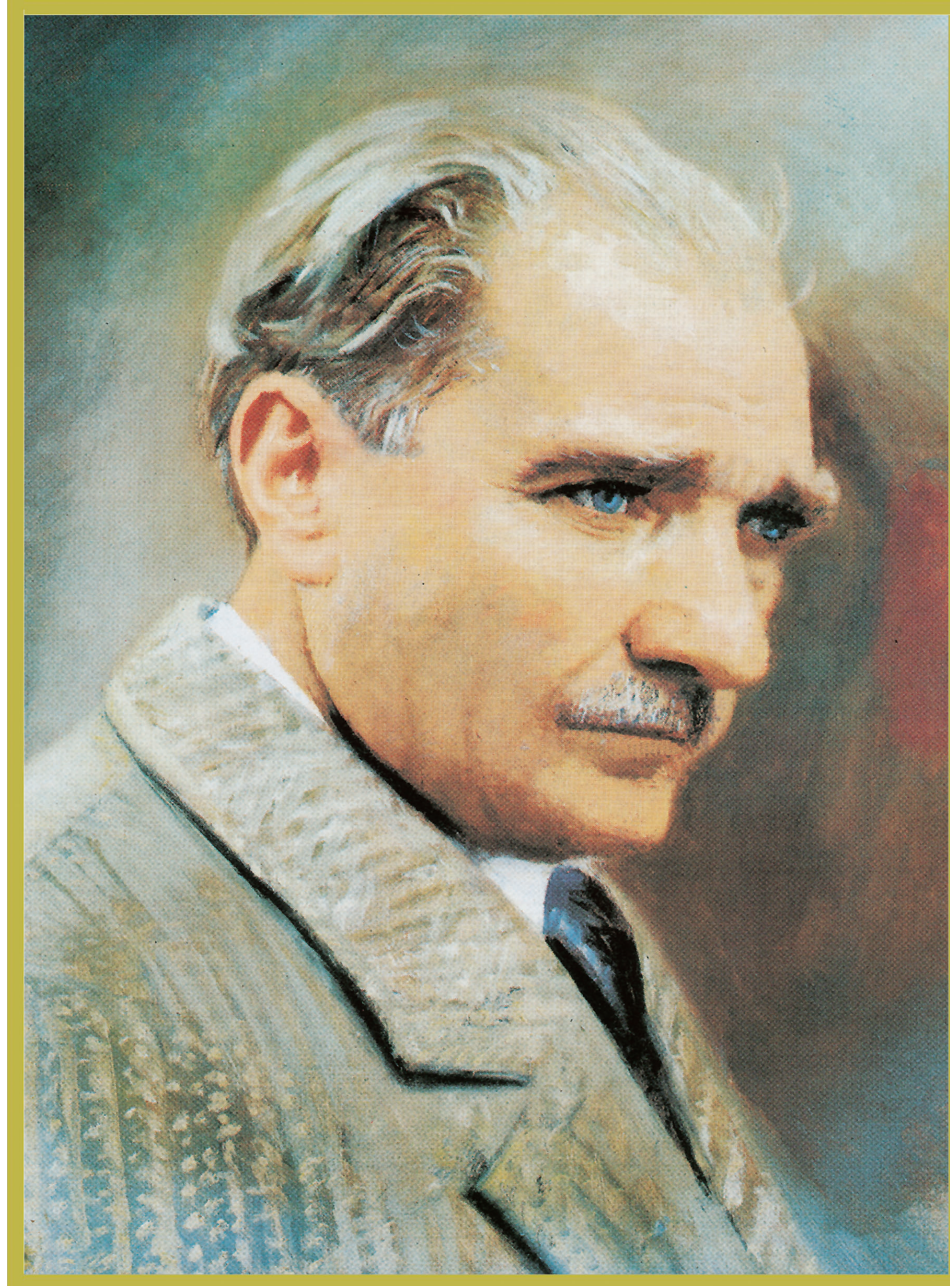
Ülküm yükselmek, ileri gitmektir.

Ey Büyük Atatürk!

Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim.

Varlığım Türk varlığına armağan olsun.

Ne mutlu Türküm diyene!

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

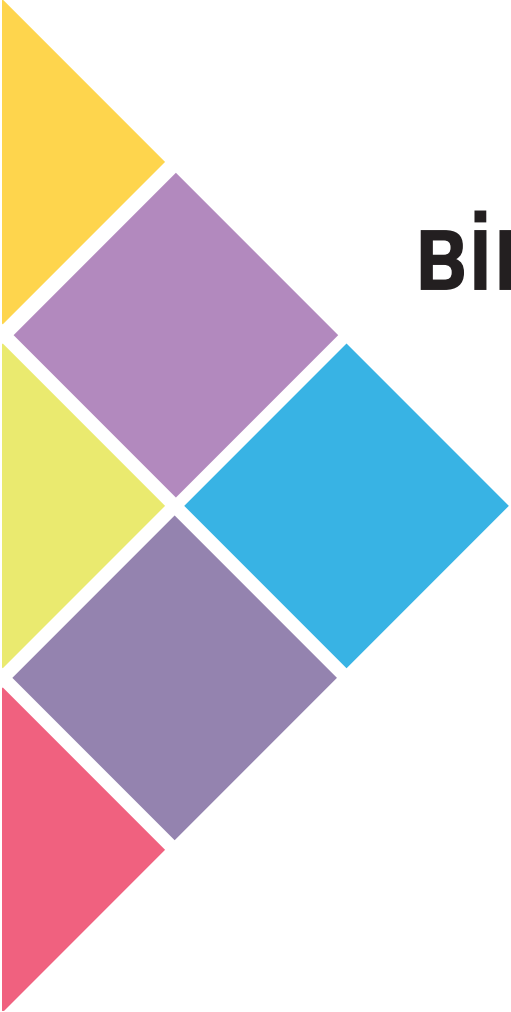
Kullanım Yönergesi	8
Bilişsel Gelişim Alanı	9
Alıcı Dil Gelişim Alanı	27
İfade Edici Dil Gelişim Alanı	31
Kaba Motor Gelişim Alanı	35
İnce Motor Gelişim Alanı	41
Sosyal-Duygusal Gelişim Alanı	45
Uyumsal Beceriler Gelişim Alanı	57

KULLANIM YÖNERGESİ

Bu değerlendirme kitapçığı ile 37-78 ay döneminde bulunan çocukların; bilişsel, dil/iletişim, motor, sosyal-duygusal ve öz bakım becerilerinin gelişiminin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kitapçıkta 37-78 Ay Özel Eğitime İhtiyacı Olan Bireyler için Okul Öncesi Özel Eğitim Öğretim Programında yer alan gelişimsel alanlardaki kazanımlar yer almaktadır. Çocuk, kitapçıkta yer alan yedi gelişim alanının hepsinde ayrı ayrı değerlendirilir. Her bir gelişim alanında çocuğun içinde bulunduğu yaş/ay aralığındaki kazanımları gerçekleştirip gerçekleştirmediği, her bir gelişim alt alanı için oluşturulmuş kazanım örneklerinin yer aldığı örnek ETKİNLİK KARTLARI'ndaki değerlendirme bölümüne uygun bir şekilde değerlendirilir. Çocuklarda gelişimsel gerilik/yetersizlik olduğu için bazı gelişim alanlarında takvim yaşına uygun kazanımları gerçekleştirmediği görüleceğinden çocuğun takvim yaşından geriye doğru gidilerek bir önceki yaş/ay aralığındaki kazanımlar doğrultusunda değerlendirilir. Geriye doğru değerlendirme her bir gelişim alanı için üç kazanım üst üste "Bağımsız olarak yapar." kutucuğu işaretlendiğinde ilgili gelişim alanı için sona erer. Çocuğun son olarak "Bağımsız olarak yapar." aldığı kazanımdan sonraki ilk "Yapamaz." ya da "Yardımla yapar." olarak işaretlenen kazanım o gelişim alanı için çocuğun bireysel öğretim programının başlangıcını oluşturur.

BİLİŞSEL GELİŞİM ALANI

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklama
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.1.1. Mantık ve Akıl Yürütme -Akıl Yürütme ve Problem Çözme	1.1. Üç küple köprü yapar.				
	1.2. Altı parçalı ilişkili yapbozu tamamlar.				
	1.3. Arkadaşı ile çatışma durumlarını ya da herhangi bir nesneyi elde etme gibi günlük hayatta karşılaştığı basit problemleri çözer.				
2.1.2. Mantık ve Akıl Yürütme- Sembolik Temsil	2.1. Bir olayın gerçek ya da hayal olup olmadığını söyler.				
	2.2. İki vücut bölümü içeren insan resmi çizer.				
2.1.3. Matematik-Sayı Kavramları ve Nicelik	3.1. En fazla üç sayı atlayarak 1'den 10'a kadar birer ritmik sayar.				
	3.2. Günlük yaşamda karşılaştığı iki rakamın adını söyler.				
	3.3. En fazla üç nesnenin kaç tane olduğunu nesnelere bakarak saymadan söyler.				
	3.4. En fazla beşe kadar olan nesnelere teker teker sayar.				
	3.5. En fazla beşe kadar olan nesne grubu için "Kaç tane?" sorusunu yanıtlar.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklama
2.1.4. Matematik-Sayı ilişkileri ve İşlemler	4.1. İki nesne grubunu çokluklarına göre eşleştirir.				
	4.2. Sayısal olarak birbirinden çok farklı iki nesne grubunun azlık ve çokluk durumu sorulduğunda "daha çok" olanı söyler.				
	4.3. Sayısal olarak birbirinden çok farklı iki nesne grubunun azlık ve çokluk durumu sorulduğunda "daha az" olanı söyler.				
2.1.5. Matematik-Geometri ve Uzamsal Algı	5.1. Daire, üçgen, kare, dikdörtgen geometrik şekillerinin adlarını söyler.				
	5.2. Daire, üçgen, kare, dikdörtgen geometrik şekillerini günlük yaşamda ya da resimlerde karşılaştığı şekillerle eşleştirir.				
	5.3. Varlıkların mekânda konumunu içinde, üstünde, altında, yukarıda ya da aşağıda kavramlarını kullanarak söyler.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklama
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.1.6. Matematik-Örüntüler ve Sınıflama	6.1. Nesneleri renk, şekil, doku ve ayrıntı gibi fiziksel bir özelliğine göre en az iki gruba ayırır.				
	6.2. Şarkıların ya da öykülerin tekrarlayan bölümüne sözel olarak, mırıldanarak ya da vücut hareketleriyle katılır.				
	6.3. Modele bakarak iki farklı nesneli basit bir örüntünün aynısını yapar.				
2.1.7. Matematik-Ölçme ve Karşılaştırma	7.1. Nesneleri ve resimlerini büyüklük-küçüklük yönünden karşılaştırır.				
	7.2. Nesneleri ve resimlerini uzunluk-kısalık yönünden karşılaştırır.				
	7.3. Nesnelere ilişkin karşılaştırma yaparak "daha büyük/uzun/ağır" olan nesneyi ve resmini gösterir.				
	7.4. Üç nesneyi büyüklüklerine göre sıralar.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklama
2.1.8. Bilim-Bilimsel Beceriler ve Yöntem	8.1. Çevresindeki nesnelere ve olaylar hakkında sorular sorar.				
	8.2. Çevresindeki nesnelere ve olayları gözlemleyerek tanımlar.				
	8.3. Fiziksel özelliklerine göre nesnelere benzerliklerini ve farklılıklarını söyler.				
2.1.9. Bilim-Doğal, Fiziksel Çevre ve Yaşam	9.1. Vücudundaki on küçük parçayı isimlendirir.				
	9.2. Ay, güneş, bulut, yıldız gibi gökyüzündeki doğal varlıkları tanımlar.				
	9.3. Canlıların fiziksel özelliklerini tanımlar.				
2.1.10. Sosyal Bilimler-Çocuk, Aile ve Toplum	10.1. Kendisini ve ailesini tanıtır.				
	10.2. Bireyler arasındaki fiziksel benzerlikleri ve farklılıkları açıklar.				
	10.3. Grup etkinliklerine katılır.				
	10.4. Grup etkinliklerinde basit sorumluluklarını yerine getirir.				
	10.5. Okulunun ve sınıfının adını söyler.				
	10.6. Üç ya da dört sınıf kuralına uyar.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklama
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.1.11. Sosyal Bilimler-İnsanlar ve Çevre	11.1. Ev ve okul ortamının temel fiziksel özelliklerini açıklar.				
	11.2. Ev ve okul ortamındaki nesnelere anlatır.				
	11.3. Ev ve okul ortamındaki etkinlikleri anlatır.				
2.1.12. Sosyal Bilimler-Tarih ve Olaylar	12.1. Geçmişte yaşadığı bir olayı anlatır.				
	12.2. Yaşlı ve genç insanları ayırt eder.				
2.1.13. Yaratıcı Sanatlar- Müzik	13.1. Dinleme, şarkı söyleme ya da müzik aleti çalma gibi davranışlarla müzik etkinliklerine katılır.				
	13.2. Müziğin temposuna vücut hareketleriyle katılır.				
	13.3. Çevresinde duyduğu seslerin kaynağını söyler.				
	13.4. Bazı şarkıların nakaratını tek başına ya da grupta birlikte söyler.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklama
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.1.14. Yaratıcı Sanatlar-Yaratıcı Hareket ve Dans	14.1. Uçar gibi yapmak ve yere inmek gibi başlangıcı ve sonu belli olan basit bir dans hareketini yapar.				
	14.2. Yeni dans hareketleri için kendiliğinden denemeler yapar.				
	14.3. Yaşa bağlı olarak dikkat süresi baz alınıp 5-10 dakika müzikli gösteriyi izler.				
2.1.15. Yaratıcı Sanatlar-Sanat	15.1. Dikey, yatay, eğik ve yuvarlak çizgileri taklit ederek çizer.				
	15.2. Kendine göre anlamlı resimler yapar.				
	15.3. Sanat çalışmalarında kullanılan en az iki ya da daha fazla araç gereç ya da materyalin adını söyler.				
2.1.16. Yaratıcı Sanatlar-Drama ve Tiyatro	16.1. Aktif katılım gösterdiği oyun ya da öyküye ilişkin soruları yanıtlar.				
	16.2. Kendisine gösterilen resimlerdeki yüz ifadelerinin karşılığı olan temel duyguları söyler.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklamalar
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.1.1. Mantık ve Akıl Yürütme- Akıl Yürütme ve Problem Çözme	1.4. On parçalı, ilişkili yapbozu tamamlar.				
	1.5. On küple kule yapar.				
	1.6. Neden-sonuç ilişkisi içeren soruları yanıtlar.				
2.1.2. Mantık ve Akıl Yürütme- Sembolik Temsil	2.3. Sosyo-dramatik oyunlar için basit senaryolar oluşturur.				
	2.4. Altı vücut bölümü içeren insan resmi çizer.				
2.1.3. Matematik-Sayı Kavramları ve Nicelik	3.6. Doğru sırayla 1'den 10'a kadar birer ritmik sayar.				
	3.7. En fazla üç sayı atlayarak 1'den 20'ye kadar birer ritmik sayar.				
	3.8. Günlük yaşamda karşılaştığı dörtten fazla rakamın adını söyler.				
	3.9. En fazla dört nesnenin kaç tane olduğunu nesnelere bakarak saymadan söyler.				
	3.10. En fazla ona kadar olan nesne grubu için "Kaç tane?" sorusunu nesneyi teker teker sayarak yanıtlar.				
	3.11. Ona kadar olan sayılar için her sayıdan önce ve sonra gelen sayıyı söyler.				
	3.12. Birinci ve sonuncu kavramlarını ayırt eder.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.1.4. Matematik-Sayı İlişkileri ve İşlemler	4.4. Sayısal olarak birbirinden farklı olan ve en fazla beş tane nesne içeren iki nesne grubundaki nesnelere sayarak ya da bire bir eşleyerek karşılaştırıp nesne grupları için "daha az", "aynı" ya da "daha çok" kavramlarını kullanır.				
	4.5. Bir nesne grubunun sayısını artırmak için gruba bir nesne ekler.				
	4.6. Bir nesne grubunun sayısını azaltmak için gruptan bir nesne çıkarır.				
	4.7. İki nesne grubu birleştirildiğinde, grup içindeki nesne sayısının azaldığını ya da grubun küçüldüğünü söyler.				
	4.8. Bir nesne grubundan küçük bir grup nesne çıkarıldığında, grup içindeki nesne sayısının azaldığını ya da grubun küçüldüğünü söyler.				
	4.9. Nesnelere toplamı en fazla beşe kadar olan toplama işlemi yapar.				
	4.10. En fazla beşe kadar olan nesnelere çıkarma işlemi yapar.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklamalar
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.1.5. Matematik-Geometri ve Uzamsal Algı	5.4. Eş iki yarım parçayı birleştirerek bir bütün oluşturur.				
	5.5. Farklı malzemeler kullanarak daire, üçgen, kare ve dikdörtgen geometrik şekillerini oluşturur.				
	5.6. Farklı bir şekil oluşturmak için geometrik şekilleri birleştirir.				
	5.7. Varlıkların mekânda konumunu içinde-dışında, yanında-arasında ya da önünde-arkasında kavramlarını kullanarak söyler.				
2.1.6. Matematik-Örüntüler ve Sınıflama	6.4. Nesnelere renk ve büyüklük gibi en az iki özelliğine göre en az iki gruba ayırır.				
	6.5. Bir nesnenin bir özelliğini değiştirerek oluşturulan, ikili basit bir örüntünün aynısını yapar.				
	6.6. Bir nesnenin bir özelliğini değiştirerek oluşturulan, ikili basit bir örüntüyü kaldığı yerden devam ettirir.				
	6.7. Bir ögesi eksik bırakılan, ikili basit bir örüntünün eksik parçasını tamamlar.				
2.1.7. Matematik-Ölçme ve Karşılaştırma	7.5. İki nesneyi büyüklük, uzunluk ve ağırlıklarına "daha" ifadesini kullanarak karşılaştırır.				
	7.6. Dört ya da daha fazla nesneyi büyüklüklerine göre sıralar.				
	7.7. Nesnelerin miktarını bardak, kaşık ya da kepçe gibi standart olmayan araçlar kullanarak ölçer.				
	7.8. Nesnelerin uzunluklarını karış, ayak ya da adım gibi standart olmayan araç ve teknikler kullanarak ölçer.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.1.8. Bilim-Bilimsel Beceriler ve Yöntem	8.4. Çevresindeki varlıkları ve olayları gözlemleyerek ayrıntılı betimlemeler yapar.				
	8.5. Bilgi toplamak, incelemek, süreç ve ilişkileri gözlemlemek amacıyla araç gereçleri ya da duyuvarını kullanır.				
2.1.9. Bilim-Doğal, Fiziksel Çevre ve Yaşam	9.4. Maddenin hâllerini söyler				
	9.5. Çevresindeki maddelerin özelliklerini renk, büyüklük, şekil yönünden karşılaştırarak maddeleri bu özellikleri ile tanımlar.				
	9.6. Ay, güneş, bulut, yıldız gibi gökyüzündeki doğal varlıkları gözlemleyerek değişimleri açıklar.				
	9.7. Mevsimsel değişimlerin canlılar üzerindeki etkilerini açıklar.				
	9.8. Canlıları özelliklerine göre gruplayarak ortak özelliklerini söyler.				
	9.9. Canlıların yaşam alanlarının benzer ve farklı özelliklerini açıklar.				
2.1.10. Sosyal Bilimler-Çocuk, Aile ve Toplum	10.7. Evdeki, sınıftaki ve toplumsal alanlardaki kuralları, bu kuralların nedenlerini ve önemini kendince açıklar.				
	10.8. Yaşamı içerisindeki meslekleri açıklar.				
	10.9. Paranın kullanım amacını açıklar.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklamalar
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.1.11. Sosyal Bilimler-İnsanlar ve Çevre	11.4. Çevreyi korumanın önemini açıklar.				
	11.5. Çevreyi korumak için yapılabilecek etkinlikleri açıklar.				
2.1.12. Sosyal Bilimler-Tarih ve Olaylar	12.3. Bebeklik, çocukluk, gençlik ve yaşlılık gibi gelişim dönemlerini ayırt eder.				
	12.4. Geçmiş, günümüz ve gelecek arasındaki farkı söyler.				
	12.5. Bir olayı oluş sırasına göre anlatır.				
	12.6. Geçmiş olayları yeni yaşantısı ile ilişkilendirerek anlatır.				
	12.7. Yakın geleceğe yönelik basit planlamalar yapar.				
2.1.13. Yaratıcı Sanatlar-Müzik	13.5. Müziğin hız ve ritmine uygun vücut hareketleri ile müziğin temposuna katılır.				
	13.6. Çevresel ve enstrümantal sesleri ayırt eder.				
	13.7. Sözlerinin büyük bir kısmını söyleyerek bir şarkıya katılır.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.1.14. Yaratıcı Sanatlar-Yaratıcı Hareket ve Dans	14.4. Farklı müzik türleri dinlediğinde hissettiklerini anlatır.				
	14.5. Dansla ilgili basit vücut hareketlerini içeren yönergelere göre vücudunu hareket ettirir.				
2.1.15. Yaratıcı Sanatlar- Sanat	15.4. Bir daire veya daireye eklenen düz ya da kavisli çizgiler kullanarak canlı ve cansız varlıkların resmini yapar.				
	15.5. Canlı ve cansız varlıklara benzeyen resimler yapar.				
2.1.16. Yaratıcı Sanatlar- Drama ve Tiyatro	16.3. Kendisi ya da bir başkası hakkındaki duygu ve düşüncelerini ifade etmek için nesnelere, hareketleri ya da sözcükleri kullanır.				
	16.4. Bir öyküyü nesnelere, hareketleri ya da sözcükleri kullanarak anlatır.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklamalar
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.1.3. Matematik-Sayı Kavramları ve Nicelik	3.13. Doğru sırayla 1'den 20'ye kadar birer ritmik sayar.				
	3.14. Verilen bir sayıdan başlayarak 20'ye kadar ileriye doğru birer ritmik sayar.				
	3.15. Yirmiye kadar olan nesnelere sayıp kaç tane olduğunu söyler.				
	3.16. 1-10 arasındaki rakamların adını söyler.				
	3.17. 1-10 arası nesnelere sayısına karşılık gelen rakamlarla eşler.				
	3.18. 1-10 arası rakamları büyüklük ve küçüklüklerine göre karşılaştırır.				
	3.19. Birinci, ikinci ve sonuncu kavramlarını ayırt eder.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.1.4. Matematik-Sayı İlişkileri ve İşlemler	4.11. Resimlerle sözel ifadeler kullanarak toplamı en fazla 5'e kadar olan toplama işlemi yapar.				
	4.12. Resimlerle sözel ifadeler kullanarak çıkarılanı en fazla 5 olan çıkarma işlemi yapar.				
	4.13. Sonucu beşi geçmeyecek şekilde parmakları ile toplama ve çıkarma işlemi yapar. Sorulduğunda "daha az" olanı söyler.				
	4.14. Sonucu onu geçmeyecek şekilde nesnelere ile toplama ve çıkarma işlemi yapar.				
2.1.5. Matematik-Geometri ve Uzamsal Algı	5.8. Çevresindeki nesnelere geometrik şekillerin ismini kullanarak betimler.				
	5.9. Varlıkların mekânda konumunu uzağında-yakınında ve sağında-solunda kavramlarını kullanarak söyler.				
2.1.6. Matematik-Örüntüler ve Sınıflama	6.8. Bir ögesi eksik bırakılan ikili basit bir örüntünün eksik parçasını tamamlar.				
	6.9. Bir nesnenin bir özelliğini değiştirerek oluşturulan üçlü bir örüntüyü kaldığı yerden devam ettirir.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklamalar
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.1.7. Matematik-Ölçme ve Karşılaştırma	7.9. İki nesneyi büyüklük, uzunluk ve ağırlıklarına göre "en" ifadesini kullanarak birbiri ile karşılaştırır.				
	7.10. Somut nesnelere için basit bir nesne grafiği oluşturur.				
2.1.8. Bilim-Bilimsel Beceriler ve Yöntem	8.6. Duyularını kullanarak varlıklar hakkında topladığı bilgileri anlatır.				
	8.7. Gözlemlendiği bir olayın neden ya da nasıl olduğunu açıklar.				
2.1.9. Bilim-Doğal, Fiziksel Çevre ve Yaşam	9.10. Nesnelerin hangi malzemeden yapılmış olduğunu söyler.				
	9.11. Maddenin hâlleri arasındaki dönüşümü basitçe açıklar.				
	9.12. Canlıların fiziksel özellikleri ya da davranışlarındaki benzerlikleri ve farklılıkları söyler.				
	9.13. Dağlar, nehirler, okyanuslar, çöller ve denizler gibi yeryüzü şekillerinin özelliklerini söyler.				
	9.14. Günün farklı zaman dilimlerinin ismini söyler.				
	9.15. Haftanın günlerini sırasıyla söyler.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.1.10. Sosyal Bilimler-Çocuk, Aile ve Toplum	10.10. İçinde bulunduğu ortamın kurallarına uyar.				
	10.11. Kendisine verilen bireysel sorumlulukları yerine getirir.				
	10.12. Türk bayrağını tanır.				
2.1.11. Sosyal Bilimler-İnsanlar ve Çevre	11.6. Yakın-uzak, sağ-sol, önünde-arkasında kavramlarını kullanarak basit yer tarifi yapar.				
	11.7. Haritada kara ve deniz olan alanları gösterir.				
	11.8. Evinin ve okulunun bulunduğu bölgenin genel fiziksel özelliklerini betimler.				
	11.9. Giriş-çıkış, tuvalet, tehlike işareti gibi basit sembollerin anlamlarını söyler.				
2.1.12. Sosyal Bilimler-Tarih ve Olaylar	12.8. Dün, bugün, yarın sözcüklerini yerinde kullanır.				
	12.9. Kendi yaşamındaki değişimleri açıklar.				
2.1.13. Yaratıcı Sanatlar-Müzik	13.8. Yaşına uygun şarkıları ezbere söyler.				
	13.9. Şarkılı oyunlar oynar.				
	13.10. Müziğin ritmine ve hızına uygun hareketler yapar.				

GELİŞİM ALANI: BİLİŞSEL GELİŞİM		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklamalar
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.1.14. Yaratıcı Sanatlar-Yaratıcı Hareket ve Dans	14.6. Dönme, oturma, zıplama ya da eğilme gibi temel dans hareketlerini yapar.				
	14.7. Dans ederken kendisine verilen yürü, dön, uzan gibi ardışık yönergelere uygun hareket eder.				
2.1.15. Yaratıcı Sanatlar-Sanat	15.6. Görsel sanatlarda kullanılan materyallerin isimlerini söyler.				
	15.7. Çizgileri, şekilleri, renkleri kullanarak çeşitli süslemeler yapar.				
	15.8. Eksik bırakılan bir insan resmini tamamlar.				
	15.9. Üç boyutlu yapılar oluşturmak için makas, kâğıt, karton ve yapıştırıcı kullanır.				
	15.10. Geometrik şekilleri kullanarak resimler yapar.				
	15.11. Yarım bırakılan çizim ya da resimleri kendince tamamlar.				
2.1.16. Yaratıcı Sanatlar-Drama ve Tiyatro	16.5. Öğretmen, doktor, hemşire ya da anne-baba gibi rolleri canlandırır.				
	16.6. Kendisine anlatılan bir öyküyü kendine özgü biçimde tekrar anlatır.				
	16.7. Bir öyküyü doğaçlama yaparak canlandırır.				

ALICI DİL GELİŞİM ALANI

GELİŞİM ALANI: ALICI DİL		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.2.1. Anlam Gelişimi	1.1. Kendisine verilen ardışık 3 basit yönergeyi sırayla yerine getirir.				
	1.2. İstenildiğinde nesnelere işlevine göre sınıflandırır.				
2.2.2. Dil Bilgisi Yapıları	2.1. Eylemsilere (-mek, -mak, -erken, -arak, -ip gibi) uygun resimleri seçer.				

GELİŞİM ALANI: ALICI DİL	DÖNEM: 49-60 AY				
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.2.1. Anlam Gelişimi	1.3. Bir hikâyeyi dinledikten sonra hikaye ile ilgili sorulara sözel ya da sözel olmayan davranışlarla tepki verir.				
2.2.4. Fonolojik Farkındalık	4.1. Kafiyeli sözcükleri seçer.				

GELİŞİM ALANI: ALICI DİL		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.2.2. Dil Bilgisi Yapıları	2.2. Farklı eylem çatılarına (uyumak, uyutmak, temizlemek, temizletmek) ilişkin uygun resimleri seçer.				
	2.3. İletişim sırasında oluşan basit anlamsal anlatım bozukluklarını anladığını sözel veya sözel olmayan davranışlarla gösterir.				
	2.4. İletişim sırasında kullanılan basit edilgen (kayboldu, döküldü gibi) cümleleri anladığını sözel veya sözel olmayan davranışlarla gösterir.				
	2.5. Anlatılan sırayı koruyarak duyduğu hikâyenin resimlerini sıralar.				
	2.6. Anlatılan sırayı koruyarak duyduğu hikâyeyi kendi cümleleri ile anlatır.				
2.2.3. Sözel Olmayan İletişim	3.1. Konuşma sırasında farklı ses tonularından mesajın "öfke", "şaka" gibi alt mesajlarını anladığını davranışlarıyla gösterir.				
2.2.4. Fonolojik Farkındalık	4.2. Aynı sesle başlayan sözcüklerin resmini gösterir.				

**İFADE EDİCİ DİL
GELİŞİM ALANI**

GELİŞİM ALANI: İFADE EDİCİ DİL		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.3.1. Başkalarıyla İletişim	1.1. Bağımsız bir şekilde yetişkin ile karşılıklı etkileşime katılır.				
2.3.2. Dil Bilgisel Sözcük, Ek ve Yapıların Üretimi	2.1. Eylemsileri cümle içinde kullanır.				

GELİŞİM ALANI: İFADE EDİCİ DİL	DÖNEM: 49-60 AY				
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.3.1. Başkalarıyla İletişim	1.2. Sohbetinde kendine her sıra geldiğinde bir önceki ifadesinin üzeri ne konuyla ilişkili eklemeler yaparak devam eder.				
	1.3. Kendinden küçük çocuklarla konuşurken daha basit cümleler kurar.				
	1.4. Dinleyicilerin gereksinimleri doğrultusunda gerektiğinde açıklayıcı bilgi verir.				

GELİŞİM ALANI: İFADE EDİCİ DİL		Dönem: 67-78 Ay			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.3.1. Başkalarıyla İletişim	1.5. Konuşmaya uygun yüz ifadeleri kullanır.				
2.3.2. Dil Bilgisel Sözcük, Ek ve Yapıların Üretimi	2.2. Karmaşık söz dizimi kullanır.				
	2.3. "ve", "ama", "çünkü", "onun için" bağlaçlarını kullanır.				
	2.4. Edilgen yapıları uygun şekilde kendiliğinden kullanır.				
2.3.3. Sözcük Üretimi	3.1. Dün, bugün ve yarın kavramlarını yerinde kullanır.				
2.3.4. Fonolojik Farkındalık	4.1. Cümlelerin sözcüklerden oluştuğunu söyler.				
	4.2. Sözel iletişim sırasında birbiri ile kafiyeli sözcükleri söyler.				
	4.3 Aynı sesle başlayan sözcükler söyler.				
	4.4. Sonu aynı ses ile biten sözcükler söyler.				
	4.5. Sözcükleri hecelerine doğru olarak ayırır.				
	4.6. Sözcükleri başındaki sesleri ayırarak söyler.				
	4.7. Sözcükleri sonundaki sesleri ayırarak söyler.				

**KABA MOTOR
GELİŞİM ALANI**

GELİŞİM ALANI: KABA MOTOR		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.4.1. Hareket	1.1. Aynı ayak üzerinde öne doğru ardışık 4-6 kez sıçrar.				
	1.2. Engeller arasından koşar.				
	1.3. Aynı ayak üzerinde sıçrayarak ilerler.				
2.4.2. Denge	2.1. Tek ayağı üzerinde herhangi bir yere tutunmadan en az 1 saniye dengede durur.				
	2.2. Öne doğru sıçrama sonrası dengede kalır.				
	2.3. Sınırları belirlenmiş alan içerisinde adımlayarak yürürken dengesini korur.				
2.4.3. Nesne Kontrolü	3.1. Eline aldığı topu gövdesini çevirerek ve kol hareketi ile öne doğru fırlatır.				
	3.2. Bacağını geriye doğru bükttükten sonra öne doğru götürerek topa vuruş yapar.				
	3.3. Havadan gelen topu kol pozisyonu hatırlatıldıktan sonra her iki eliyle tutar.				

GELİŞİM ALANI: KABA MOTOR		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.4.1. Hareket	1.4. Aynı ayak üzerinde öne doğru ardışık 8-10 kez sıçrar.				
	1.5. Parmak ucunda yürür.				
	1.6. Geriye ve ileriye doğru hızlı hareket eder.				
	1.7. Her iki ayağı ile aynı anda 30 cm yukarı doğru sıçrar.				
	1.8. Her iki ayağı ile aynı anda en az 30 cm öne doğru atlar.				
	1.9. Ritme veya müziğe uygun basit vücut hareketleri yapar.				
	1.10. "İleri" ve "geriye" kavramlarını hareket yönü olarak oyun sırasında sergiler.				
	1.11. Vücudun herhangi iki bölümünü birlikte hareket ettirir.				
	1.12. Yavaşça koşarken önündeki engel üzerinden tek ayak desteği ile atlar.				
	1.13. Bir ayak önde, diğeri hep arkada ritmik sıçrayarak at gibi koşar.				
1.14. Üç tekerlikli bisikletin pedallarını çevirerek sürer.					

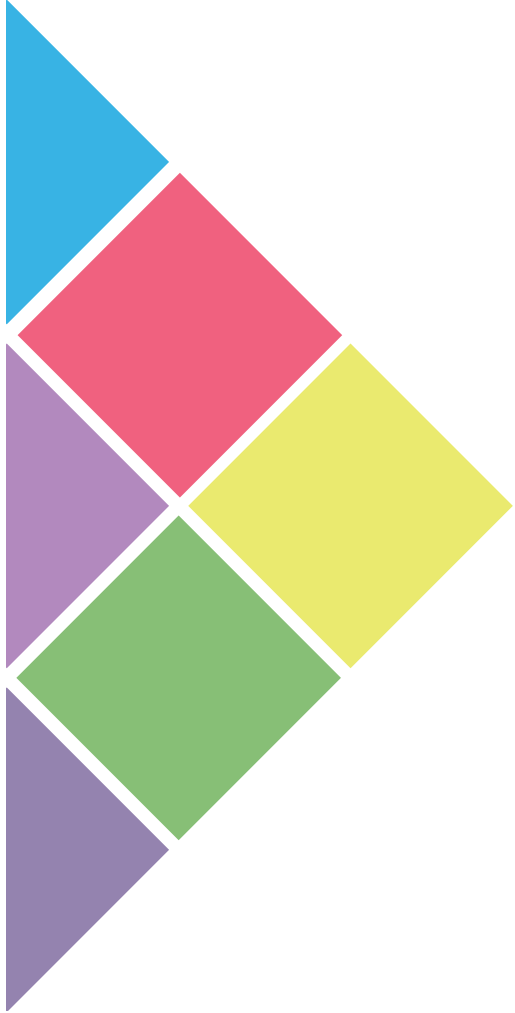
GELİŞİM ALANI: KABA MOTOR		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.4.2. Denge	2.4. Tek ayak üzerinde ortalama 5-8 saniye dengede durur.				
	2.5. Sıçrama sonrası dengesini korur.				
	2.6. Ortalama 20-25 cm yükseklikte öne-yana ve geriye dengesini koruyarak yürür.				
2.4.3. Nesne Kontrolü	3.4. Topu gövdesinden destek alarak her iki eliyle tutar.				
	3.5. Belirgin bir şekilde geriye doğru bacak ve kol hareketi sonrası ayakla topa vurur.				
	3.6. Sabit topun yanında yere paralel olarak raketle vuruş yapar.				

GELİŞİM ALANI: KABA MOTOR		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.4.1. Hareket	1.15. Farklı yönlere hızlı koşar.				
	1.16. Nesnelerin üzerinden atlayarak geçer.				
	1.17. Bir ayak önde, diğeri hep arkada ritmik sıçrayarak at gibi koordineli koşar.				
	1.18. Topuk-parmak ucu teması ile adımlar.				
	1.19. Dans figürleri sergiler.				
	1.20. Etkinlikler sırasında çevresindeki kişi veya nesnelere mesafeyi korumak için kendi vücudunu hareket ettirir.				
	1.21. Vücudun iki tarafı arasındaki ayrımı etkinlikler sırasında sergiler.				
	1.22. Vücudunu çeşitli yönlere aniden ve doğru şekilde, etkinlikler sırasında hareket ettirir.				
	1.23. "Önünde", "arkasında", "yanında" kavramlarını nesne veya kendi vücudunu hareket ettirerek doğru kullanır.				
	1.24. Arkada küçük tekerlek destekleri ile iki tekerlekli bisikleti sürer.				

GELİŞİM ALANI: KABA MOTOR		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.4.2. Denge	2.7. Hızlı hareket ederken dengesini korur.				
	2.8. Nesnelerin üzerinden atlayarak geçtikten sonra dengesini korur.				
	2.9. Topuk-parmak ucu teması ile adımlarken dengesini korur.				
2.4.3. Nesne Kontrolü	3.7. Koşarken ayakla topa vurur.				
	3.8. Kol ve elleri öne ve yukarı doğru hareket ettirerek tenis topunu yakalar.				
	3.9. Alt ve üst uzuvlar arasında asimetrik duruş sergileyerek elindeki topu fırlatır.				
	3.10. Vücut ağırlığını öne doğru verip, gövde ve kalçasını çevirerek yere paralel biçimde sabit topa raketle vuruş yapar.				
	3.11. Topu ortalama 3-4 kez sıçratarak sürer.				

**İNCE MOTOR
GELİŞİM ALANI**

GELİŞİM ALANI: İNCE MOTOR		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklamalar
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.5.1. Kavrama	1.1. İlk üç parmakla kalemin uç kısmını kavrar.				
	1.2. İlk üç parmakla kalemin uç kısmı tutulurken dördüncü parmağa yaslanarak kalem kavranır.				
	1.3. Sapı olmayan makası ve dört parmak boşluklu makası kavrar.				
2.5.2. El Becerileri	2.1. Makas gibi parmak ve el bileği kontrolü gerektiren nesnelere düz hat boyunca kesim yapar.				
	2.2. Kol ve bacakları olan çöp adam çizer.				
	2.3. Oyun hamuru gibi yumuşak malzemeleri elleriyle dairesel şekle dönüştürür.				
	2.4. Her iki elini aynı anda kullanarak kâğıt ve örtü gibi nesnelere katlar.				
	2.5. Kâğıt üzerinde gördüğü farklı şekilleri ("ı", "_", "o", "+") boş bir kâğıda çizer.				

GELİŞİM ALANI: İNCE MOTOR		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.5.1. Kavrama	1.4. Biri büyük diğeri küçük parmak boşluğu olan makası kavrar.				
	2.6. Modele bakarak büyük harfleri kopya eder.				
2.5.2. El Becerileri	2.7. El bileğini çevirerek, kavradığı makasla çeşitli geometrik şekiller keser.				
	2.8. Küp gibi benzer şekil ve büyüklükteki 10-12 nesneyi üst üste koyar.				
	2.9. Başı, gözleri ve ayakları olan çöp adam çizer.				
	2.10. Bazı büyük harfleri kopya eder.				
	2.11. Ev, insan, ağaç, araba, bulut gibi bakıldığında gerçeğe yakın varlık çizimleri yapar.				
	2.12. Baş ve işaret parmağı ile kavradığı para ve jeton gibi küçük ve ince nesnelere dar yerden geçirir.				
	2.13. Kâğıt üzerinde gördüğü farklı şekilleri ("X", "□", "□", "Δ", "◇") boş bir kâğıda çizer.				

GELİŞİM ALANI: İNCE MOTOR		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklamalar
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.5.1. Kavrama	1.5. İlk iki parmakla kalemin uç kısmını kavrar.				
	1.6. İlk iki parmakla kalemin uç kısmını kavrar ve sonra bunları üçüncü parmağa yaslar.				
	1.7. İki parmak boşluğu aynı büyüklükte olan makası kavrar.				
2.5.2. El Becerileri	2.14. Makasla küçük nesnelere keser.				
	2.15. Kolları, bacakları, boynu ve gövdesi olan adam resmi çizer.				
	2.16. Çizgi dışına taşırılmadan boyama yapar.				
	2.17. Bazı küçük harfleri kopya eder.				
	2.18. Anahtar gibi küçük nesnelere yerine yerleştirip, el bileği ve önkolu ile çevirir.				

**SOSYAL-DUYGUSAL
GELİŞİM ALANI**

GELİŞİM ALANI: SOSYAL-DUYGUSAL		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.6.1. Sosyal İlişkiler	1.1. Sahip olduğu nesnelerin özelliklerini yetişkinlere anlatır.				
	1.2. Yerinde teşekkür eder.				
	1.3. Yerinde selamlar.				
	1.4. Yerinde vedalaşır.				
	1.5. Yetişkinle beraber tekerleme ya da şarkı söyler.				
	1.6. Ebeveynin gözetimi altında yabancı bir yetişkinle iletişim kurar.				
	1.7. Yetişkinin önerdiği ve gereksinim duyduğu yardım talebini kabul eder.				
	1.8. Yapamadığı görevlerde, yetişkin yardımını açıkça talep eder.				
	1.9. Yetişkin model olduğunda yetişkinin davranışlarını izler.				
	1.10. Gerektiğinde yetişkinden yardım ister.				
	1.11. Sorulduğunda sosyal ilişki içinde olduğu herhangi bir varlığın ismini söyler.				
	1.12. Sorulduğunda günlük yaşamı ile ilgili bilgi verir.				
	1.13. Grup ortamında konuşan kişinin yüzüne bakar.				
	1.14. Yetişkin ve akranları ile mırıldanmadan açık ve anlaşılır konuşur.				
	1.15. Sıra alarak oyunlarda iş birliği yapar.				
	1.16. İş birlikçi oyun oynar.				

GELİŞİM ALANI: SOSYAL-DUYGUSAL	DÖNEM: 37-48 AY				
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.6.1. Sosyal İlişkiler	1.17. Oyun sırasında akranları ile konuşarak iletişim kurar.				
	1.18. Sahip olduklarının özelliklerini akranlarına anlatır.				
	1.19. Güven duyduğu tanıdık yetişkine kendiliğinden sarılır.				
	1.20. Tanıdık yetişkini kendiliğinden selamlar.				
	1.21. Başkaları ile oyuncaklarını paylaşır.				
	1.22. Yetişkine basit günlük işlerde basitçe yardım eder.				
	1.23. Akranları ile arasındaki çatışmaları yetişkin yardımı ile çözer.				
	1.24. Akranlarına vermek istemediği oyuncaklar üzerinde sahiplik hakkını ifade eder.				
	1.25. Üzülen akranını teselli etmeye çalışır.				
	1.26. Karşısındakinin kaygısını anladığını jest, mimikler ve davranışlar ile gösterir.				
	1.27. Yetişkinlerin takip ettiği basit güvenlik önlemlerine uyar.				
1.28. Yetişkinlerin daha önce davranışlarına yönelik söylediği neden-sonuç ilişkilerini akranlarına söyler.					

GELİŞİM ALANI: SOSYAL-DUYGUSAL		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.6.2. Benlik Algısı-Öz Yeterlilik	2.1. Sorulduğunda sevdiği nesnelere göstererek ya da söyleyerek tercih belirtir.				
	2.2. Giysilerini kendi beğenisine göre seçer.				
	2.3. Yiyecek ve içecek tercihlerini belirtir.				
	2.4. Yardımsız ellerini yıkamayı talep eder.				
	2.5. Yardımsız çatal ve kaşık kullanarak yemek yemeyi talep eder.				
	2.6. Gereksinim duyduğunda giyinme ve soyunma için yardım alır.				
	2.7. Yetişkin taleplerini sözel ipuçlarıyla yerine getirir.				
	2.8. Yeni olan bir etkinlikte gönüllü olarak görev alır.				
	2.9. Başarısız olduğunda tekrar dener.				
2.6.3. Öz Denetim	3.1. Duygularla ilgili anlatılan bir öyküyü dinler.				
	3.2. Sorulduğunda anlık duygusunu açıklar.				
	3.3. Sorulduğunda bir fotoğrafta gördüğü kişinin duygusunu söyler.				
	3.4. Rahatsız edici olduğu söylenen davranışı sonlandırır.				
	3.5. Yetişkinin yönergesi ile akranına yönelik rahatsız edici davranışı sonlandırır.				
	3.6. Yetişkinin yönergesi ile yeni tanıdığı akranı ile oyuncaklarını paylaşır.				
	3.7. Yetişkinin yönergesi ile isteklerini gün içinde başka bir zamana erteler.				
	3.8. Yetişkin yönergesi ile etkinlikler sırasında grup içinde kalır.				
	3.9. Basit kuralları olan grup oyunları oynar.				
	3.10. Bir sosyal ortamda uyması gereken kurallara yetişkin yönergeleri ile uyar.				
	3.11. Dikkatini bir etkinlikten diğerine yönlendirir.				

GELİŞİM ALANI: SOSYAL-DUYGUSAL	DÖNEM: 37-48 AY				
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.6.4. Davranışsal ve Duygusal Sağlık	4.1. Kendinden küçük çocuklara sarılarak ya da onları öperek sevgisini gösterir.				
	4.2. Amacına ulaşamadığında sakin kalır.				
	4.3. Nesneleri sahibinden izin alarak kullanır.				
	4.4. Yeni ortama girdiğinde ortamın kurallarına uyum sağlar.				
2.6.5. Sosyal Anlamlandırma	5.1. Yetişkinlerin cinsiyetini doğru olarak söyler.				
	5.2. Çocukların cinsiyetini doğru olarak söyler.				
	5.3. Tehlikeli durumları tanımlar.				

GELİŞİM ALANI: SOSYAL-DUYGUSAL		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.6.1. Sosyal İlişkiler	1.29. Yerinde teşekkür eder ve özür diler.				
	1.30. Yetişkine oyunun kurallarını anlatarak oyun kurar.				
	1.31. Telefona cevap verir.				
	1.32. Bilmediği konularda amacına uygun soru sorar.				
	1.33. Karşılaşacağı yeni bir durumla ilgili olarak yetişkinden bilgi almak için sorular sorar.				
	1.34. Sohbeta katılır.				
	1.35. Tehlikeli bir durumu yetişkine söyler.				
	1.36. İki kişilik grup oyunlarında sıra alarak oyun oynar.				
	1.37. Rollerini hatırlatılırsa takım oyunu oynar.				
	1.38. Oyunun kurallarını anlatarak oyun kurar.				
	1.39. Oyuna göre farklı arkadaş tercihi yapar.				
	1.40. Kendi cinsiyetinden en iyi arkadaşının ismini söyler.				
	1.41. Yabancılardan gelen talepleri ve hediyeleri geri çevirir.				
	1.42. Ortaya çıkan mizahi duruma yerinde güler.				
	1.43. Ulaşamadığı nesneyi, nesneye yakın olan kişiden ister.				
	1.44. Arkadaşının cinsiyetini söyler.				
	1.45. Diğerlerinin sorunları ile ilgilenir ve çözüm arar.				
1.46. Sorulduğunda üzülen kişinin duygusunu betimler.					
1.47. Akranlarının sıkıntısına çözüm bulması için yetişkinden yardım talep eder.					

GELİŞİM ALANI: SOSYAL-DUYGUSAL	DÖNEM: 49-60 AY				
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.6.1. Sosyal İlişkiler	1.48. Kendisinin daha önce deneyimlediği bir durum karşısında korkan akranına duygu kontrolü sağlaması için yönerge verir.				
	1.49. Kendisinin daha önce deneyimlediği bir durum karşısında heyecanlanan akranına duygu kontrolü sağlaması için yönerge verir.				
	1.50. Kendisinin daha önce deneyimlediği bir durum karşısında kaygılanan akranına duygu kontrolü sağlaması için yönerge verir.				
2.6.2. Benlik Algısı-Öz Yeterlilik	2.10. Sevdiği yerleri gösterir ya da söyler.				
	2.11. Cinsiyetiyle ilgili özelliklerini söyler.				
	2.12. Karşılaştığı bir durum karşısında duygularını söyler.				
	2.13. Bir konu hakkındaki düşüncelerini basitçe ifade eder.				
	2.14. Bir konu hakkında düşüncelerini kendince neden sonuç ilişkisi ile ifade eder.				
	2.15. Temel ihtiyaçlarını kendisi yerine getirmek istediğini söyler.				
	2.16. Arkadaşlarına dair sorulan sorulara cevap verir.				
	2.17. Yetişkin yönergelerini bağımsız yerine getirir.				
	2.18. Başarmaktan gurur duyduğunu gösteren davranışlar sergiler.				
	2.19. Yeni görevler için gönüllü olur.				

GELİŞİM ALANI: SOSYAL-DUYGUSAL		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.6.3. Öz Denetim	3.12. Duyguları hakkında konuşur.				
	3.13. Anlatılan olaylar ya da okunan öykülerdeki duygular hakkında konuşur.				
	3.14. Gelecekte ortaya çıkabilecek bir durum karşısında duygusunun ne olabileceğini ifade eder.				
	3.15. Oyun kurallarını ortak anlaşma ile değiştirir.				
	3.16. Bir sosyal ortamda uyması gereken kurallara yetişkin gözetiminde uyar.				
	3.17. Kullandığı nesnelere yönerge verilmeden yerine koyar.				
	3.18. Grup oyunlarında kurallara uyar.				
	3.19. Nesnelere güvenliğine dikkat ederek kullanır.				
	3.20. Grup tarafından alınan kararlara uyar.				
	3.21. Otorite figürünün olmadığı durumlarda da açıkça tanımlanmış kurallara uyar.				
	3.22. Bir etkinlikten diğerine bağımsız geçiş yapar.				

GELİŞİM ALANI: SOSYAL-DUYGUSAL		DÖNEM: 49-60 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.6.4. Davranışsal ve Duygusal Sağlık	4.5. Heyecanlandığında heyecanını sosyal ortama uygun şekilde gösterir.				
	4.6. Korku ya da öfke gibi yoğun duyguları hayalî oyun içerisinde uygun bir şekilde ifade eder.				
	4.7. Akranlarından gelen hoşlanmadığı davranışlara rahatsız edici olmayan, uygun tepkiyi verir.				
	4.8. Akranı tarafından oyunun bozulmasına karşı akranına duygusunu sözel olarak ifade eder.				
	4.9. İstekleri yerine gelmediği zaman kızgınlığını uygun şekilde ifade eder.				
	4.10. Yeni materyaller ile keşfedici bir şekilde etkileşimde bulunur.				
	4.11. Yeni tanıştığı akranları ile rol alarak oyun oynar.				
	4.12. Yeni girdiği ortamın karmaşık olmayan kurallarına uygun davranışlar gösterir.				
2.6.5. Sosyal Anlamlandırma	5.4. Oyuncaklarını konulduğu yerde arar.				
	5.5. Açık ateş gibi tehlikeli durumlardan güvenli bir mesafede durur.				

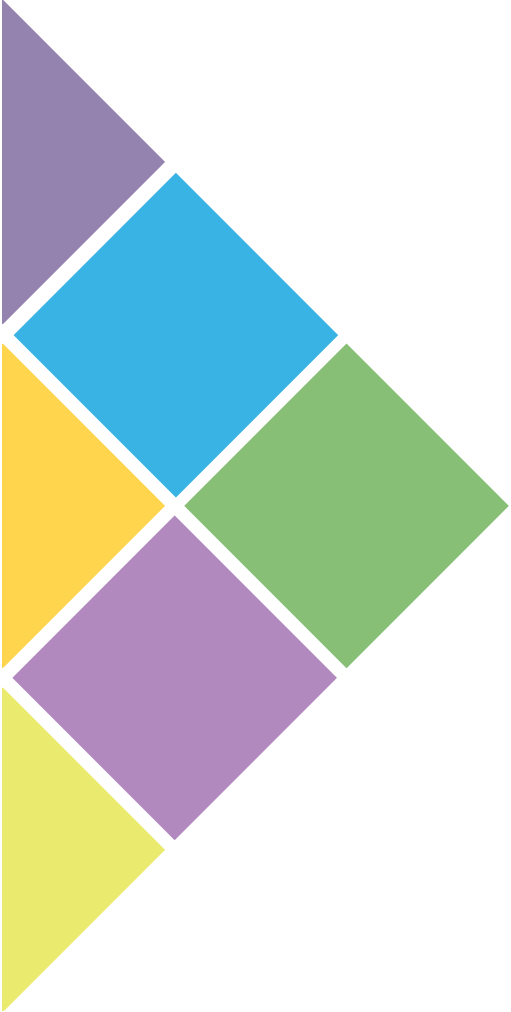
GELİŞİM ALANI: SOSYAL-DUYGUSAL		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.6.1. Sosyal İlişkiler	1.51. Merak ettiği konular hakkında sohbet eder.				
	1.52. Yetişkinine iletilmesi istenen mesajı doğru kişiye iletir.				
	1.53. Yetişkinin ya da akranının düşüncelerinden farklı olan düşüncelerini ifade eder.				
	1.54. Yetişkinin ya da akranının taleplerinin nedeni sorar.				
	1.55. Yetişkinin ya da akranının taleplerine karşı basit ifadelerle kendi taleplerini söyler.				
	1.56. Yetişkin ya da akranı ile sohbet ederken uygun fiziksel uzaklığı korur.				
	1.57. Rolünü yerine getirmekte zorlanan arkadaşına yardım eder.				
	1.58. Rollerini yerine getirerek takım oyunu oynar.				
	1.59. Oyun oynayan gruba girmeyi talep eder.				
	1.60. Oyunun dışında kalan çocuğu oyuna katılması için oyun grubuna davet eder.				
	1.61. Akranları ile kurallarına uyararak yarışmacı masa oyunları oynar.				
	1.62. Grup ortamında bir konu hakkında konuşmadan bilgilenmeyi bekler.				
	1.63. Akranları ile arasındaki çatışmaları bağımsız olarak çözer.				
	1.64. Acil durum telefonlarını kullanır.				
	1.65. Sıkıntı içindeki arkadaşlarını sözel ya da sözel olmayan davranışlar ile teselli eder.				

GELİŞİM ALANI: SOSYAL-DUYGUSAL		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.6.2. Benlik Algısı- Öz Yeterlilik	2.20. Duyguya dayalı kişilik özelliklerini söyler.				
	2.21. Tercih yapması gereken durumlarda bağımsız olarak tercihte bulunur.				
	2.22. Düşüncelerini, hislerini ya da tercihlerini etkin bir şekilde savunur.				
	2.23. Kendine özgü bilgileri daha detaylı açıklar.				
	2.24. Bağımsız olarak kendi etkinliklerini oluşturur.				
	2.25. Tek başına başladığı 20-30 dakikalık bir etkinliği sürdürür.				
	2.26. Gün içerisinde gerçekleştirilecek olan etkinlikleri planlar.				
	2.27. Ailenin ya da yetişkinin etkinlik planlanmasına etkin bir şekilde katılır.				
2.6.3. Öz Denetim	3.23. Çizimlerinde duygu ifadelerini kullanır.				
	3.24. Kazandığında ya da kaybettiğinde duygularını kontrol eder.				
	3.25. Bir sosyal ortamda uyması gereken kurallara uyar.				
	3.26. Diğerleri konuşurken susar.				
	3.27. Ulaşım araçları içindeki güvenlik kurallarına bağımsız olarak uyar.				
	3.28. Trafik kurallarına uyar.				
	3.29. Kurallara uymamanın sonuçlarını ifade eder.				

GELİŞİM ALANI: SOSYAL-DUYGUSAL		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.6.4. Duygusal ve Davranışsal Sağlık	4.13. Duyguları çok yoğun olsa da duygularını kontrol etmeye çalışır.				
	4.14. Daha sonra gelecek ödül için isteklerini erteler.				
	4.15. Akranlarının olumsuz davranışlarını tolere eder.				
	4.16. Öfkesini fiziksel saldırganlık yerine saldırgan olma-yan kelimeler ile ifade eder.				
	4.17. Onu rahatsız edici davranışlara zorlayan ortamlardan uzaklaşır.				
	4.18. Yeni ortamlarda hata yapma korkusu olmadan etkileşimde bulunur.				
	4.19. Yeni girdiği ortamın kurallarına uygun davranışlar sergiler.				
	4.20. Yeni girdiği ortamın rutinlerine göre davranışlarını düzenler.				
2.6.5. Sosyal Anlamlandırma	5.6. Tehlikeli materyalleri fark ederek gösterir ya da söyler.				
	5.7. Yolların ya da hareket hâlindeki araçların tehlikeli olduğunu anladığını gösterir.				

**UYUMSAL BECERİLER
GELİŞİM ALANI**

GELİŞİM ALANI: UYUMSAL BECERİLER		DÖNEM: 37-48 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.7.1. Yeme-İçme Becerileri	1.1. Bağımsız olarak yemeğini yer ve içer.				
	1.2. Bağımsız olarak içeceklerini içer.				
	1.3. Meyve suyu, süt gibi içecekleri kaplarından bardağa doldurur.				
2.7.3. Giyinme-Soyunma Becerileri	3.1. Önü açık giysilerin önünü kapatmayı sağlayan düğme, kuşak ve benzeri giysi parçalarını açar.				
	3.2. Düğmesiz giysileri giyer.				
	3.3. Bağcıklı ayakkabı giyer.				
	3.4. Giysilerin önünü ve arkasını ayırt eder.				
	3.5. Sırt çantasını takar.				
2.7.4. Tuvalet Becerileri	4.1. Sözel ya da sözel olma-yan davranışlarla tuvalete gitme isteğini ifade eder.				
	4.2. Tuvaletini yaptıktan sonra temizlenmek için yetişkinden yardım ister.				
	4.3. Küçük tuvaletini yardımsız yapar.				
	4.4. Tuvalet sonrası sifonu çeker.				
	4.5. Tuvalet sonrasında ellerini sabunla yıkar.				
2.7.2. Kişisel Bakım Becerileri	2.1. Saçlarını tarar.				
	2.2. Mendil kullanarak burnunu siler.				
2.7.5. Günlük Yaşam Becerileri	5.1. Oynadığı oyuncaklarını oyun bitiminde yerine koyar.				
	5.2. Günlük işlerde istekli olarak aile üyelerine yardım eder.				

GELİŞİM ALANI: UYUMSAL BECERİLER		Dönem: 48-60 Ay			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.7.1. Yeme-İçme Becerileri	1.4. Sofra hazırlamaya ve toplamaya yardım eder.				
	1.5. Bıçak kullanarak sürülebilir kıvamdaki yiyecekleri ekmeğe sürer.				
	1.6. Sofra kurallarına uyar.				
2.7.3. Giyinme-Soyunma Becerileri	3.6. Çorabını giyer.				
	3.7. Üzerindeki giysilerin büyük düğmelerini ilikler.				
	3.8. Giysilerini boyuna uygun askıya ya da kancaya asar.				
	3.9. Giysilerinin önünü ve arkasını ayırt eder.				
2.7.4. Tuvalet Becerileri	4.6. Temizlik aşamasına kadar tuvaletini kendi kendine yapar.				
2.7.5. Günlük Yaşam Becerileri	5.3. Kirli giysilerini yıkanması amacıyla uygun yere bırakır.				
	5.4. Kendi sorumluluğundaki ev işlerini yapar.				
	5.5. Okul ya da sınıf ortamının düzenlenmesinde sorumluluk alır.				
	5.6. Giyinip soyunurken mahremiyetine dikkat eder.				

GELİŞİM ALANI: UYUMSAL BECERİLER		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			Açıklamalar
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	
2.7.1. Yeme-İçme Becerileri	1.7. Yemek yemek amacıyla yaşına uygun bıçağı işlevine uygun kullanır.				
	1.8. Kendiliğinden sofrayı hazırlamaya ve toplamaya yardım eder.				
	1.9. En alt düzeyde karıştırma ve ölçme gerektiren soğuk yiyecek ve içecekleri hazırlar.				
	1.10. Çatal, kaşık, kepçe gibi araçları kullanarak yiyecekleri servis eder.				
	1.11. Bağımsız olarak kendine sandviç gibi basit yiyecekler hazırlar.				
2.7.3. Giyinme-Soyunma Becerileri	3.10. Üzerindeki giysilerin düğmelerini ilikler.				
	3.11. Üzerindeki giysilerin fermuarını kapatır.				
	3.12. Giysi ve ayakkabılarında bulunan bağcıkları bağlar.				
	3.13. Hava koşullarına uygun giysi seçer.				

GELİŞİM ALANI: UYUMSAL BECERİLER		DÖNEM: 61-78 AY			
Gelişim Alt Alanı	Kazanımlar	Değerlendirme			
		Yapamaz	Yardımla yapar	Bağımsız olarak yapar	Açıklamalar
2.7.2. Kişisel Bakım Becerileri	2.3. Yetişkin kontrolünde bağımsız banyo yapar.				
	2.4. Banyodan sonra havlu ile vücudunu kurular.				
	2.5. Yırtılan ya da sökülen giysisini yetiştikine söyler.				
2.7.4. Tuvalet Becerileri	4.7. Yardım ya da hatırlatma olmadan tüm tuvalet gereksinimlerini kendisi karşılar.				
2.7.5. Günlük Yaşam Becerileri	5.7. Günlük rutin içindeki kişisel sorumluluklarını ifade eder.				
	5.8. Günlük rutin içindeki kişisel sorumluluklarını yerine getirir.				
	5.9. Kirlettiği yeri temizler.				
	5.10. Tehlike yaratacak durumları sözel ve sözel olmayan davranışlarla ifade eder.				
	5.11. Güvenli bir şekilde karşıdan karşıya geçer.				
	5.12. Arabaya bindiğinde emniyet kemerini takar.				
	5.13. Toplu taşıma araçlarına binmek için sıraya girer.				

KAYNAKÇA

MEB (2018). Özel Eğitime İhtiyacı Olan Bireyler İçin (37-78 Ay) Okul Öncesi Özel Eğitim Öğretim Programı. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
Ankara.